

Калачевська Л.І.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції,
Сумський національний аграрний університет

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНСЬКИХ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: ПРОБЛЕМИ, ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ, КОМПАРАТИВНА ОЦІНКА

У статті наголошено на важливості управління інноваціями в межах розвитку сільських територій країни, визначено проблеми інноваційного розвитку таких територій в Україні. На базі наукових розробок вітчизняних та закордонних вчених надано авторське визначення термінів «інноваційний розвиток сільських територій» та «управління інноваційним розвитком сільських територій». Окремо визначено складові управління інноваційним розвитком національної сільської місцевості, надано їх характеристику. Також на основі проведення компаративного оцінювання управління інноваційним розвитком сільських територій у світі та в Україні визначено проблеми такого управління в країні. Додатково визначено складові впливу на управління інноваційним розвитком українських руральних територій, а на основі оцінки сили впливу таких складових наголошено на важливості акцентування уваги на оптимізації впливу конкурентного середовища на такий тип управління в Україні.

Ключові слова: інновації, компаративна оцінка, розвиток, сільські території, управління.

Вступ. Дослідження розвитку сільських територій в світі дало змогу виявити, з одного боку, ключове значення інновацій у розвитку цих територій, а особливо в економічно розвинутих країнах та країнах-переслідувачах (країнах, які за економічним розвитком є наближеними до провідних країн світу), а з іншого боку, значні проблеми з розробленням та впровадженням інновацій у контексті розвитку сільської місцевості в Україні, що пов'язане з критично неефективним управлінням цією складовою функціонування сільських територій у країні.

Аналіз останніх наукових досліджень. Виділяємо значну кількість наукових розробок щодо розкриття особливостей управління інноваціями у сільській місцевості країни як закордонних, так і вітчизняних вчених, до яких відносимо роботи П.Дж. Христини, Д. Хербеля, Є. Кроулі, Н.О. Хаддад, М. Лі, Р. Халед, В.В. Готри, М.І. Ігнатко, О.В. Яценко, Л.І. Крачка [1–6].

Відзначаючи суттєвий внесок науковців у дослідження управління інноваціями на руральних територіях, наголошуємо на необхідності продовження наукових розвідок щодо розкриття особливостей такого управління в Україні в контексті забезпечення ефективного розвитку сільської місцевості держави.

Мета статті полягає в розкритті особливостей управління інноваційним розвитком українських сільських територій на основі визначення його проблематики та характеристики складових, проведенні компаративної оцінки щодо такого управління в інших країнах світу.

Викладення основного матеріалу. Трансформація національної економіки України та посткризовий

її розвиток привели до підвищення ролі виробників сільськогосподарської продукції. Необхідно відзначити значний потенціал розвитку як агропромислового комплексу країни, так і українських сільських територій, реалізація якого стримується слабкою розробкою та впровадженням інновацій. Відзначаємо наявність таких проблем щодо інноваційного розвитку сільської місцевості в Україні.

1) Низька ефективність та недостатня кількість державних програм підтримки розробки та впровадження інновацій у сільській місцевості країни, що пов'язано із загальною неефективністю функціонування державного апарату управління в Україні; корупцією; слабкою увагою до інновацій та їх розробки, впровадження на сільських територіях в країні з боку владних державних інститутів.

2) Майже повна відсутність та також низька ефективність програм підтримки розроблення та впровадження інновацій на сільських територіях країни, які сформовані органами місцевого самоврядування. При цьому серед причин такої ситуації можна назвати наведені вище для органів державної влади, а також критичну пасивність у цьому питанні місцевих владних інститутів.

3) Недостатня інноваційна активність бізнес-одиниць, що здійснюють власну фінансово-господарську діяльність на сільських територіях країни, через дефіцит фінансових ресурсів; недостатнє розуміння важливості інновацій з точки зору підвищення власної конкурентоспроможності; відсутність бажання ризикувати; несприйняття власниками та топ-менеджерами інновацій; технічну та інтелектуальну неспроможність розробляти та впроваджувати інновації.

4) Незначний рівень підтримки інновацій домашніми господарствами, які функціонують у сільській місцевості країни, внаслідок низького рівня доходів; недостатнього рівня освіти та професійної підготовки значної кількості сільських мешканців; інертності у сприйнятті інновацій та новацій.

5) Критично низькі розміри підтримки розроблення та впровадження інновацій у сільській місцевості країни з боку іноземних інвесторів (міжнародні організації, іноземні держави, іноземні органи місцевої влади, приватний бізнес, домашні господарства), причинами чого є високі ризики інвестування в інноваційні проекти на сільських територіях України; низька інформаційна та консультативна підтримка розроблення та впровадження інновацій у сільській місцевості країни; недостатня кількість інноваційних проектів для розвитку вітчизняних руральних територій.

6) Дефіцит фінансування розроблення та впровадження інновацій у сільській місцевості України через дефіцит та неефективність фінансової підтримки інновацій на рівні держави; критично низькі фінансові можливості місцевих органів влади; недостатність фінансових ресурсів бізнес-одиниць та домашніх господарств; малі розміри іноземних інвестицій.

7) Дефіцит відповідних інститутів та підготовлених кадрів щодо розроблення та впровадження інновацій на українських руральних територіях внаслідок різкого скорочення таких інститутів та науковців у країні загалом та у її сільській місцевості зокрема; міграції та еміграції науковців і розробників інновацій із сільських територій держави; низького попиту інновацій у сільській місцевості, де більшість попиту приходиться на сільське господарство та великі агрохолдинги.

Вирішення наведених проблем є можливим лише в межах запровадження управління інноваційним розвитком сільських територій в Україні, що вимагає теоретичного визначення термінів «інноваційний розвиток сільських територій» та «управління інноваційним розвитком сільських територій».

Доповнивши напрацювання В.Д. Залізко, В.І. Мартиненкова [7], Ф.А. Важинського [8], О.В. Штепи [9], можемо визначити інноваційний розвиток як процес реалізації інноваційних перетворень відповідної соціально-економічної системи, спрямований на забезпечення ефективності функціонування та підвищення конкурентоспроможності, що дає змогу максимально реалізувати потенціал відповідної системи.

Враховуючи наведене, можемо визначити інноваційний розвиток сільських територій, як процес реалізації інноваційних перетворень руральних територій країни, який спрямований на забезпечення ефективності їх функціонування та підвищення конкурентоспроможності в межах максимальної реалізації потенціалу цих територій. При цьому під забезпеченням ефективності функціонування будемо розуміти випереджаюче зростання доходів над витратами як самих територій, так і суб'єктів господарювання і домашніх господарств, які функціонують на цих територіях;

збільшення фінансових та інших можливостей для розвитку сільської місцевості загалом та бізнес-одиниць і домашніх господарств, які знаходяться у цій місцевості, зокрема. Щодо підвищення конкурентоспроможності в контексті сільської місцевості, то тут необхідно виділити зростання конкурентоспроможності суб'єктів підприємницької діяльності, які розташовані та здійснюють власну фінансово-господарську діяльність у цій місцевості; підвищення конкурентоспроможності продукції, яка виготовлена на сільських територіях; вигреш конкурентної боротьби такої місцевості за фінансові, трудові та інші види ресурсів, зокрема це стосується функціонування місцевих органів самоврядування.

Оскільки інноваційний розвиток сільських територій спрямований на забезпечення ефективності їх функціонування та підвищення конкурентоспроможності, необхідно здійснювати відповідні впливи на нього для реалізації заявленого, що не можна здійснити без впровадження управління цим процесом.

Враховуючи напрацювання Г.В. Атаманчука [10], Р. Дафта [11], П. Друкера [12], С.П. Робінза, М. Коултера [13], В.М. Мороза [14], С.В. Приживари [15] щодо визначення сутності терміна «управління», а також авторське визначення терміна «інноваційний розвиток сільських територій», можемо надати таке визначення терміна «управління інноваційним розвитком сільських територій»: цілеспрямований вплив суб'єктів управління на об'єкти управління в межах процесу реалізації інноваційних перетворень руральних територій країни, який спрямований на забезпечення ефективності їх функціонування та підвищення конкурентоспроможності в контексті максимальної реалізації потенціалу цих територій.

Управління інноваційним розвитком сільських територій має базуватися на низці складових, які потребують визначення та характеристики (рис. 1).

Щодо мети управління інноваційним розвитком сільських територій, то вона була сформульована у визначенні терміна й полягає у забезпеченні ефективності функціонування цих територій країни та підвищенні їх конкурентоспроможності.

До завдань управління інноваційним розвитком сільських територій відносимо збільшення кількості розроблених інновацій у сільській місцевості; підвищення ефективності впровадження інновацій на руральних територіях; зростання обсягів фінансування розроблення та впровадження інновацій на цих територіях; підвищення інноваційної активності органів державної влади та місцевого самоврядування, бізнес-одиниць та домашніх господарств у межах відповідних сільських територій; збільшення кількості установ, організацій, суб'єктів господарювання, які займаються розробленням та впровадженням інновацій у сільській місцевості; зростання кількості розробників інновацій, а саме фізичних осіб на сільських територіях; підвищення захисту інтелектуальної власності на сільських територіях; інформаційна та консультативна підтримка

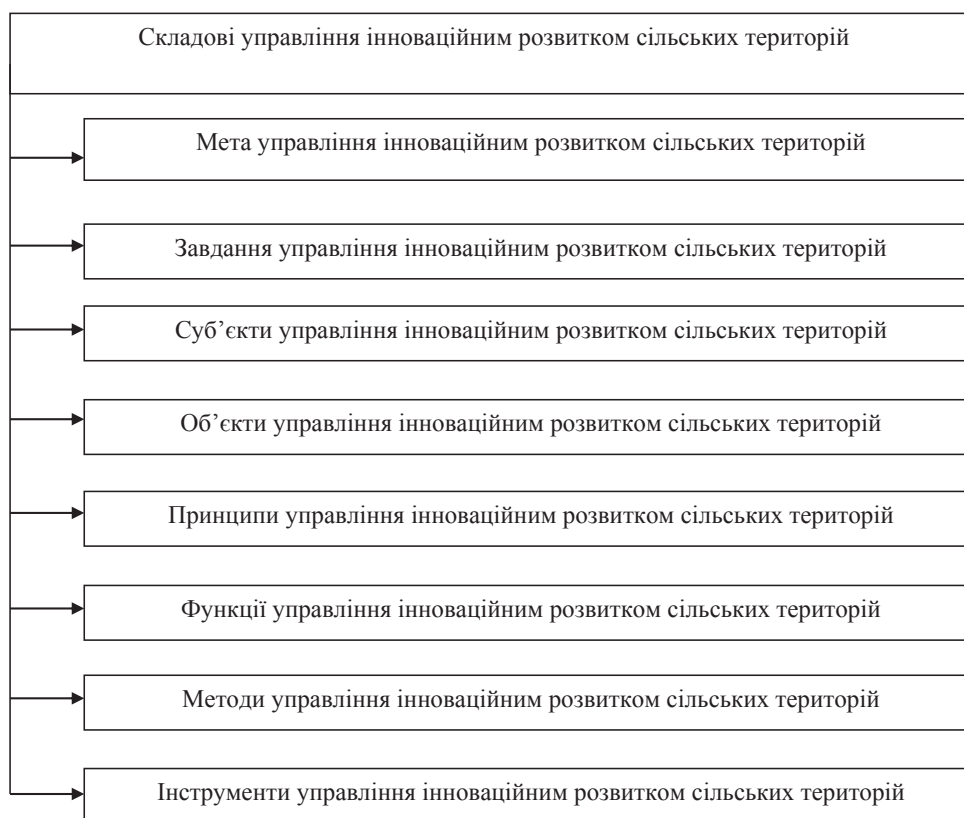

Рис. 1. Складові управління інноваційним розвитком сільських територій

Джерело: власні дослідження

розроблення та впровадження інновацій у сільській місцевості; активізація залучення іноземних партнерів до розроблення та впровадження інновацій на сільських територіях.

До суб'єктів управління інноваційним розвитком сільських територій відносимо державні владні інститути; місцеві органи самоврядування (регіональний, місцевий рівень); міжнародні організації; іноземних та національних інвесторів; суб'єктів підприємницької діяльності; домашні господарства; інших суб'єктів (ЗМІ, громадські організації, окремі активісти тощо). Об'єктами управління інноваційним розвитком сільських територій є система розробки та впровадження інновацій у сільській місцевості країни та її складові елементи (окремі організації-розробники інновацій, фізичні особи-розробники інновацій, науковці, вищі навчальні заклади тощо).

Принципами управління інноваційним розвитком сільських територій є ефективність, тобто максимально велике співвідношення між отриманими доходами та понесеними витратами в межах інноваційного розвитку руральних територій; економічність, тобто мінімально можливе витрачання ресурсів у межах інноваційного розвитку сільської місцевості країни; науковість, тобто побудова управління на наукових принципах та відповідних розробках; єдність дій, тобто діяльність суб'єктів управління та їх вплив на об'єкти управління повинні бути підпорядковані досягненню

єдиної мети (див. вище); ініціативність, тобто максимальне заохочення ініціативи в межах управління інноваційним розвитком сільських територій.

До функцій управління інноваційним розвитком сільських територій відносимо збереження єдності системи та ефективного розвитку її елементів; цілеспрямований вплив суб'єктів на об'єкти управління; аналіз управлінської діяльності; планування управління; організацію управління згідно з поставленою метою такої діяльності; мотивацію суб'єктів управління; контроль за управлінською діяльністю в контексті інноваційного розвитку руральних територій; забезпечення належного стану функціонування й розвитку системи.

До методів управління інноваційним розвитком сільських територій відносимо традиційні методи управління, такі як адміністративні, економічні, психологічні [16, с. 50]. При цьому відзначаємо поступовий відхід в управлінській діяльності від адміністративних методів до економічних та психологічних методів управління, зокрема в межах управління інноваційним розвитком сільських територій, а особливо щодо такого управління в економічно розвинутих країнах та країнах-переслідувачах.

Відзначаємо наявність значної кількості інструментів управління інноваційним розвитком сільських територій, які з урахуванням дослідження В.Ю. Самуляк [17] можна поєднати в певні групи.

1) За сутнісною характеристикою вони поділяються на розпорядчі (накази, положення, розпорядження тощо); фінансово-економічні (бюджетування, фінансові плани, бізнес-плани тощо); соціальні (плани соціального розвитку, обсяги та норми соціального захисту населення та працівників тощо); технологічні (фінансування розвитку технологій, доступ до сучасних технологій, наявність сучасних технологій тощо); психологічні (формування суспільної думки, встановлення норм поведінки та ідеалів розвитку, пропаганда тощо).

2) За вектором впливом вони поділяються на інструменти прямого впливу, тобто ті, що безпосередньо впливають на інноваційний розвиток руральних територій (накази, розпорядження, нормативні акти, бюджетування тощо); опосередкованого впливу, тобто ті, що впливають на розроблення та впровадження інновацій у сільській місцевості через відповідний ланцюжок управлінських впливів (освіта, формування норм поведінки, культурних традицій тощо).

3) За часом дії вони поділяються на стратегічні (до 10 років), тактичні (до 1 року), оперативні (до 1 місяця).

4) За обсягом впливу вони поділяються на макро- (мають вплив на значну кількість об'єктів управління та здійснюються великою кількістю суб'єктів управління); мезо- (стосуються середньої кількості об'єктів та суб'єктів управління); міні- (охоплюють незначну кількість об'єктів управління та здійснюються одним або декількома суб'єктами управління); мікроінструменти (стосуються одного об'єкта та суб'єкта управління).

5) За напрямом отримання результатів вони поділяються на матеріальні, що спрямовані на отримання прибутків, доходів, зменшення витрат; нематеріальні, які спрямовані на зменшення витрат часу, підвищення якості отримання інформації, зростання професійного рівня працівників підприємств, що функціонують на сільських територіях.

6) За видом отримання результатів вони поділяються на кількісні результати, що виражаються у зростанні будь-яких кількісних показників функціонування сільських територій, таких як доходи бюджету, число підприємств, працівників; якісні результати, що виражаються у зростанні будь-яких якісних показників функціонування сільських територій, до яких відносимо рівень задоволення умовами здійснення фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання, які розташовані у сільській місцевості, рівень задоволення умовами життя сільських мешканців, лояльність бізнес-одиниць та домашніх господарств до загальнодержавних і регіональних (місцевих) владних інститутів тощо.

7) За новизною розроблення та використання вони поділяються на нові, що розроблені та використовуються вперше; новаційні, які використовуються вперше суб'єктами управління в певній сільській місцевості; адаптаційні, що адаптовані до специфіки здійснення управлінської діяльності у країні та її регіонах,

зокрема на сільських територіях; комплексні, які поєднують низку інших інструментів управління; стандартні, що є звичайними та використовуються впродовж певного періоду часу.

Враховуючи наведене, вважаємо доречним здійснити компаративне оцінювання управління інноваційним розвитком сільських територій в Україні та інших державах світу, враховуючи поділ країн на країни-лідери (економічно розвинуті), країни-переслідувачі, країни, що розвивають власні економічні системи, країни-аутсайтери (табл. 1).

Враховуючи надане компаративне оцінювання, відзначаємо значні проблеми управління інноваційним розвитком сільських територій в Україні, що потребує його вдосконалення. При цьому необхідно відзначити складові впливу, а також силу їх впливу на таке управління в Україні. Вважаємо доречним силу впливу відзначити в діапазоні від 10 (максимально позитивний вплив) до -10 (максимально негативний вплив).

Отже, можемо навести такі головні складові впливу на управління інноваційним розвитком сільських територій в Україні.

1) Рівень та якість державного управління, які визначаються розвитком законодавчо-нормативної бази, взаємодією складових апарату державного управління, фіскальним та адміністративним тиском, корупцією, якістю підготовки державних службовців, використанням світового досвіду. З урахуванням наведеного та оцінки розвитку українських сільських територій вважаємо доречним присвоїти значення сили впливу цієї складової на рівні -5.

2) Рівень та якість регіонального (місцевого) управління, які мають ідентичні складові до державного управління. Спираючись на аналіз розвитку сільських територій в Україні, вважаємо доречним присвоїти значення сили впливу цієї складової на рівні -7.

3) Розвиток економіки, куди відносимо зростання прибутків та доходів державного та місцевих бюджетів, суб'єктів підприємницької діяльності, домашніх господарств, а також розвиток ринків збуту продукції та зростання рівня конкуренції на них. Звідси випливає, що, використовуючи проведене оцінювання розвитку українських сільських територій, можемо присвоїти значення сили впливу цієї складової на рівні -4.

4) Розвиток інноваційної діяльності, де виділяємо динаміку розроблення та впровадження інновацій, а також інвестиції у їх розроблення та впровадження. Враховуючи значні проблеми з інноваційною діяльністю в Україні, вважаємо доречним присвоїти значення сили впливу цієї складової на рівні -6.

5) Інтеграція у світовий економічний простір, що знаходить відображення у доступі до світових і міжнародних ринків збуту продукції, інноваційних розробок, капіталів. Відзначаємо значне покращення ситуації в останні роки, що дає змогу присвоїти значення сили впливу цієї складової на рівні 2.

6) Конкурентне середовище, яке має визначальний вплив на управління інноваційним розвитком сіль-

Компаративна оцінка управління інноваційним розвитком сільських територій у світі та Україні

Складова управління	Країни-лідери	Країни-переслідувачі	Країни, що розвивають власні економічні системи	Країни-аутсайдери	Україна
Мета	Виконання	Намагання виконати	Часткове виконання за наявності значних проблем	Невиконання	Невиконання
Завдання	Виконання	Часткове виконання	Часткове виконання за наявності низки проблем	Часткове виконання за наявності значних проблем	Часткове виконання за наявності значних проблем
Суб'єкти	Всі групи з акцентом на органи місцевого самоврядування та бізнес-одиниці із сільської місцевості	Всі групи з акцентом на державні владні інститути та органи місцевого самоврядування	Значна кількість груп з акцентом на державні владні інститути та іноземних інвесторів	Незначна кількість груп з акцентом на міжнародні організації та іноземних інвесторів	Значна кількість груп з акцентом на державні владні інститути та національних інвесторів
Об'єкти	Максимальне охоплення	Максимальне охоплення	Акцент на вибраних групах об'єктів	Незначна кількість	Хаотично вибрані
Принципи	Максимальне охоплення	Максимальне охоплення з акцентом на ефективність	Максимальне охоплення з акцентом на економічність	Значне охоплення з акцентом на економічність	Хаотичність у застосуванні
Функції	Максимальне охоплення	Максимальне охоплення	Максимальне охоплення	Значне охоплення	Значне охоплення з проблемами у забезпеченні контролю
Методи	Максимальне охоплення з переважанням економічних та психологічних	Максимальне охоплення з переважанням економічних	Максимальне охоплення з переважанням економічних та адміністративних	Акцент на адміністративних	Акцент на адміністративних
Інструменти	Максимальне охоплення	Максимальне охоплення	Максимальне охоплення	Значна кількість за низької ефективності використання	Значна кількість за низької ефективності використання

Джерело: власні дослідження

ських територій, оскільки спонукає розвиток та трансформацію такого виду управлінської діяльності. Вважаємо доречним присвоїти значення сили впливу цієї складової на рівні -8.

Таким чином, проведене дослідження вказує на важливість управління інноваційним розвитком сільських територій в Україні, а компаративна оцінка – на значні проблеми такого управління. При цьому оцінка сили впливу відповідних складових на таке управління потребує приділення особливої уваги оцінюванню та оптимізації впливу на національні руральні території їх конкурентного середовища.

Висновки. В науковій роботі наголошено на важливості управління інноваціями в межах забезпечення ефективного розвитку національних сільських тери-

торій. При цьому надано авторське визначення термінів «інноваційний розвиток сільських територій» та «управління інноваційним розвитком сільських територій», а також розкрито й надано характеристику складовим такого управління.

Окремо, на основі проведення компаративного оцінювання управління інноваційним розвитком сільських територій у світі та Україні виявлено національні проблеми цього типу управління, а також визначено головні складові впливу та їх силу впливу на менеджмент інноваційного розвитку сільської місцевості в країні.

Подальші наукові розвідки слід спрямувати на визначення та оцінювання впливу конкурентного середовища на управління інноваційним розвитком сільських територій в Україні.

Список літератури:

1. Pencea Ch.G. Innovation, a new solution of rural areas. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2017. № 39. P. 215–225.
2. Herbel D. Crowley E., Haddad N.O., Lee M. Good practices in building innovative rural institutions to increase food security. URL: <http://www.fao.org/docrep/015/i2258e/i2258e00.pdf>.
3. Khaled R. The challenge of innovative method of culture more sustainable on the social aspect of rural areas: Empirical evidence from Mediterranean countries. Intellectual Economics. 2016. № 2. P. 133–144.

4. Готра В.В., Ігнатко М.І. Теоретичні основи управління інноваційним розвитком агропромислового виробництва України. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка». 2017. Т. 1. № 7. С. 16–21.
5. Яценко О.В. Формування інноваційного потенціалу прогнозування і моделювання конкурентоспроможного та сталого розвитку сільських регіонів. Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2014. 40 с.
6. Крачок Л.І. Новітні технології у сільському господарстві: проблеми і перспективи впровадження. Сталий розвиток економіки. 2013. № 3. С. 224–231.
7. Залізко В.Д., Мартиненков В.І. Сутність інноваційного розвитку економіки сільських територій. Економіка АПК. 2016. № 4. С. 66–74.
8. Важинський Ф.А. Розвиток сільських територій України на інноваційних засадах: аналітична записка. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/e20170201.pdf>.
9. Штепа О.В. Орієнтири інноваційного розвитку сільських територій України в умовах трансформації економіки. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. № 15. С. 152–155.
10. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: учебник. Москва: Омега-Л, 2010. 525 с.
11. Дафт Р. Менеджмент: учебник / пер. с англ.; под ред. С.К. Мордовина. Санкт-Петербург: Питер, 2009. 864 с.
12. Друкер П. Менеджмент. Вызовы XXI века / пер. с англ. Н.В. Макаровой. Москва: Манн, Иванов и Фербер, 2012. 256 с.
13. Роббинз С.П., Коултер М. Менеджмент / пер. с англ. О.В. Медведь. Москва: Вильямс, 2007. 1056 с.
14. Мороз В.М. Діалектика зв'язку змісту категорій «Управління» та «Менеджмент» у межах науки «Державне управління». Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління. 2014. Вип. 1. С. 34–44.
15. Приживара С.В. Управління як специфічний вид діяльності. Державне будівництво. 2012. № 1. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-1/doc/1/07.pdf>.
16. Шоробура І.М. Менеджмент: навчальний посібник. Хмельницький: ХГПА, 2014. 458 с.
17. Самуляк В.Ю. Класифікація інструментів управління економічним розвитком промислових підприємств. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/16964/1/232-Samulyak-380-382.pdf>.

УПРАВЛЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫМ РАЗВИТИЕМ УКРАИНСКИХ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ: ПРОБЛЕМЫ, ХАРАКТЕРИСТИКА СОСТАВЛЯЮЩИХ, КОМПАРАТИВНАЯ ОЦЕНКА

В научной статье отмечена важность управления инновациями в рамках развития сельских территорий страны, определены проблемы инновационного развития таких территорий в Украине. На основе научных разработок отечественных и зарубежных ученых даны авторские определения терминов «инновационное развитие сельских территорий» и «управление инновационным развитием сельских территорий». Отдельно определены составляющие управления инновационным развитием национальной сельской местности, дана их характеристика. Также на основе проведения компаративного оценивания управления инновационным развитием сельских территорий в мире и в Украине определены проблемы такого управления в стране. Дополнительно определены составляющие влияния на управление инновационным развитием украинских руральных территорий, а на базе оценки силы влияния таких составляющих отмечена важность акцентирования внимания на оптимизации влияния конкурентной среды на такой тип управления в Украине.

Ключевые слова: инновации, компаративная оценка, развитие, сельские территории, управление.

INNOVATION DEVELOPMENT MANAGEMENT OF UKRAINIAN RURAL TERRITORIES: PROBLEMS, COMPONENTS CHARACTERISTICS, AND COMPARATIVE ESTIMATION

The article emphasizes on the importance of innovation management within the development of rural territories of the country. Based on the scientific developments of the foreign and local researchers, the author has provided the definition of such terms as “innovation development of rural territories” and “innovation development management of rural territories”. Separately, the research has identified components of innovation development management of the national rural area. Their characteristics have been also provided. Besides, based on the comparative estimation of innovation development management of rural territories in the world and in Ukraine, problems connected with such management in the country have been described. In addition, the research has identified influence components on innovation development management of Ukrainian rural territories. Based on the estimation of these components impact, the article has focused on the importance of emphasizing optimization of competitive area's influence on such a management type in Ukraine.

Key words: innovation, comparative estimation, development, rural territories, management.